Hotchkiss Mle 14

8 mm Ciężki karabin maszynowy Hotchkiss Mle 14

Historia konstrukcji

Na początku XX wieku większość armii europejskich dysponowała niewielką liczbą karabinów maszynowych, które były wtedy traktowane jako broń eksperymentalna. Najczęściej kupowane były produkowane w Wielkiej Brytanii karabiny maszynowe Maxima. Do nielicznych krajów, które nie zakupiły ciężkich karabinów maszynowych (ckm) w fabryce Maxima, należała Francja. W tym czasie armia francuska walczyła głównie w północnej Afryce, gdzie woda niezbędna do chłodzenia lufy w ckm-ie Maxima była trudno dostępna.

Rozwiązaniem był karabin maszynowy z lufą chłodzoną powietrzem. Taka konstrukcja powstała w latach 90.-tych XIX wieku w firmie Hotchkiss (założonej przez Benjamina Hotchkissa). Skonstruowany w tej firmie przez Lawrence'a Benetta i Henri Mercie karabin oparty został na konstrukcji Austriaka, hrabiego von Odkolka, która do przeładowania wykorzystywała energię gazów prochowych odprowadzanych przez boczny otwór w lufie. Karabin maszynowy początkowo nie wzbudził większego zainteresowania armii francuskiej, ale okazał się sukcesem eksportowym. Przełomem była wojna rosyjsko-japońska, w czasie której z dużym powodzeniem ckm-u Hotchkiss użyła armia japońska. Jednak rząd francuski uznał, że lepszym wyjściem niż kupno broni w prywatnej firmie

Hotchkissa, będzie skonstruowanie wzorowanego na nim kaemu w rządowym arsenale w Saint-Étienne. Karabin maszynowy St Etienne Mle 1907 okazał się konstrukcja skomplikowaną i zawodną. Dlatego w 1914 roku do uzbrojenia wprowadzono nowy model ckm-u Hotchkissa, oznaczony jako Mle 14. W następnych latach wyparł on z uzbrojenia starsze modele ciężkich karabinów maszynowych. Produkcję karabinu maszynowego Mle 14 zakończono w 1920 roku. W latach 1914-1918 wyprodukowano 45 850 egzemplarzy.

Amerykańscy żołnierze we Francji 1918 rok – prowadzą ogień przeciwlotniczy do niemieckiego samolotu

Na uzbrojenie Wojska Polskiego ckm-y Hotchkiss Mle 14 (jako wz.14) wprowadzono w 1919 roku – maksymalnie posiadano ich około 2620 sztuk (w 1936). Z uzbrojenia oddziałów liniowych wycofano je do 1936 roku. W kampanii wrześniowej 1939 roku używano ich w niewielkiej liczbie, głównie w niektórych batalionach Obrony Narodowej.

Opis techniczny broni

Karabin maszynowy Hotchkiss Mle 14 działał na zasadzie wykorzystania energii gazów prochowych odprowadzanych przez boczny otwór w lufie. Zamek ryglowany niesymetrycznie przy pomocy klina wahliwego, uruchamianego energią gazów prochowych. Lufa nieruchoma, o dużej masie, chłodzona powietrzem, w tylnej części miała użebrowanie w celu polepszenia chłodzenia. Gwint czterobruzdowy lewoskrętny.

Mechanizm spustowy przystosowany tylko do ognia ciągłego. Km Hotchkiss odznaczał się prostą budową (tylko 78 części) i dobrym działaniem mechanizmów, a szybkostrzelnością praktyczną nie ustępował broniom chłodzonym wodą (jak np. ckm Maxim). Początkowo, w okresie I wojny światowej karabin zasilany był z tzw. „tacki” – metalowej sztywnej taśmy na 24 lub 30 nabojów, następnie zaczęto stosować taśmę metalową na 249–251 nabojów. Lufa nie była szybkowymienna, więc musiała być bardzo masywna, by pochłaniać ciepło i dlatego ważyła więcej niż cała reszta broni.

Autor – zdjęcia: Dawid Kalka

Warszawa, Muzeum Wojska Polskiego

Zastosowana amunicja

1. Zwykła Cartouche de 8 mm modèle1886 D à balle ordinaire:

- Masa pocisku: 12,8 g
- Masa ładunku miotającego: 3 g prochu bezdymnego BN3FD
- Prędkość wylotowa: 700 m/s

2. Zwykła dalekonośna Cartouche de 8 mm modèle 1932 N:

- Masa ładunku miotającego: 3 g prochu bezdymnego BPa 0,3
- Donośność: praktyczna 1200 m, użyteczna 3500 m, maksymalna 5300 m

1. kompania karabinów maszynowych Wileńskiego Pułku Strzelców, widoczne dwa karabiny maszynowe Hotchkiss

3. Przeciwpancerna Cartouche de 8mm modèle 1886 D à balle perforante P:

- Masa pocisku: 9,6 g
- Masa ładunku miotającego: 3,2 g prochu bezdymnego BFP1
- Prędkość wylotowa: 840 m/s

4. Ślepa Cartouche de 8 mm modèle 1905 de tir à blanc:

- Masa ładunku miotającego: 1,3 g prochu bezdymnego EF

Autor – zdjęcia: Dawid Kalka

Witoszów Dolny, gmina Świdnica – Muzeum Broni i Militariów

Podstawowe dane taktyczno-techniczne

- Państwo – Francja
- Producent – Société Anonyme des Anciens Etablissements Hotchkiss et Cie, St.Denis
- Rodzaj broni – ciężki karabin maszynowy

- Prototypy – 1914 rok
- Produkcja – lata 1914–1920
- Kaliber lufy – 8 mm
- Zastosowany nabój – 8 × 50,5 mm R
- Taśma nabojowa – sztywna, 24 lub 30 nabojowa, metalowa, ciągła 251 nabojowa
- Wymiary konstrukcji:
- Długość całkowita – 1390 mm
- Długość lufy – 800 mm
- Masa broni – 46,8 kg na podstawie trójnożnej, karabinu maszynowego niezaładowanego 24,3 kg
- Prędkość początkowa wystrzelonego pocisku – ok. 700 m/s
- Szybkostrzelność teoretyczna – 600 strz./min.
- Szybkostrzelność praktyczna – 350-400 strz./min.

Bibliografia

1. https://www.dws-xip.com/encyklopedia/brpoj8mle14-fr/
2. Leszek Erenfeicht, Broń maszynowa w wojskach lądowych w Drugiej Rzeczypospolitej, Poligon 1/2006
3. Andrzej Ciepliński, Ryszard Woźniak: Encyklopedia współczesnej broni palnej (od połowy XIX wieku). Warszawa 1994